

ARBEJDSULYKKER

SIKKERHEDSKULTUREN

Sikkerhedskultur er de fælles værdier, vaner, opfattelser og handlinger, der har betydning for, hvordan både ansatte og ledelse forebygger risici og ulykker.

Det er sjældent den enkelte ansattes adfærd alene, der er et problem for sikkerheden, men ofte hvilken sikkerhedskultur – hvilke fælles værdier og holdninger omkring sikkerhed – der findes på arbejdspladsen.

Det er egentlig meget enkelt. Brandmænd ved det, stuntmen ved det, udøvere af ekstremsport ved det. Det står med store, røde bogstaver på skibe, der sejler med farligt gods: "Safety first!". Sæt sikkerheden først.

I samme øjeblik sikkerheden ikke kommer først, er der risiko for at komme til skade på en arbejdsplads. Sikkerheden er en forudsætning for at kunne arbejde. Ligesom man skal have tøj på når det er koldt, lys for at se når det er mørkt, luft for at trække vejret. Begynder man først at fikle med rækkefølgen, er det bare et spørgsmål om tid, før det går galt.

Lav en synlig arbejdsmiljøpolitik eller retningslinjer og en sikkerhedsvurdering af hele produktionen, inden I går i gang. Hvor I stiller spørgsmålene:

- Hvor er faren?
- Skal der involveres særlige risikokoordinator eller stuntman?
- Skal der anvendes særlige eksperter (kemi, sprængstoffer mv.)?
- Kræves der særlige uddannelser fx elektriker?
- Kræves der tekniske hjælpemidler til fx tunge genstande?
- Afmærkninger? Osv.

Gør som fx på skibe, hvor det altid kan høres, når der bliver givet instruktioner og en opgave sættes i gang. Safety first! Det anbefales at have en arbejdsmiljørepræsentant, arbejdsleder eller sikkerhedskoordinator til stede, der har særligt fokus på sikkerheden under optagelser og ikke mindst i pressede situationer.

Se film om sikkerhedskultur på www.forebygulykker.dk

En arbejdsulykke er en pludselig hændelse i forbindelse med arbejdet, som fører til, at en person kommer fysisk eller psykisk til skade.

En arbejdsulykke kan efter arbejdsskadesikringsloven også være en skade, der opstår efter en påvirkning, der har varet i højst fem dage.

HVOR/HVORNÅR SKER ULYKKERNE?

Skuespillere og medvirkende har ofte fokus et andet sted end på sikkerheden, da de skal koncentrere sig om at leve sig ind i rollen eller opgaven. Derfor er det vigtigt at være ekstra opmærksom på, at skuespillerne får grundig oplæring og instruktion i forbindelse med fx stuntscener, scener med dyr eller kørescener eller andre situationer, hvor der er øget risiko for ulykker. Det handler ikke alene om skuespillerne, men også om de medarbejder, der står bag kameraet og i kulisserne fx scenebyggere, makeup artister, lys og lydfolk mv.

Der er forhold, hvor det er særligt vigtigt at have fokus på sikkerheden. Det er til enhver tid produktionsledelsens og arbejdsmiljøgruppens ansvar, at skuespillere og statister arbejder under sikre forhold, herunder at skuespillere og statister orienteres om relevante sikkerhedsforhold.

OM TRÆTHED, TRAVLHED

Når man er under tidspres og er træt, øges risikoen for at der kan ske ulykker – og man bliver dårligere i stand til at afværge dem.

Træthed og travlhed medfører:

- at der arbejdes mindre hensigtsmæssigt
- at der begås flere fejl
- at der hyppigt overses information, som man burde have registreret – herunder signaler fra udstyr, fejl ved materialer og signaler fra andre holdmedlemmer og skuespillere.

NATOPTAGELSER

En væsentlig konsekvens af natarbejde er, at den sædvanlige døgnrytme brydes. Træthed kan resultere i, at medarbejderne har lavere reaktionsevne og ikke kan tænke klart, hvilket kan resultere i ulykker.

Tilrettelæg produktionsplanen hensigtsmæssigt og med realistiske målsætninger og tidsrammer, så medarbejdere og skuespillere ikke bliver unødvendigt belastede.

- Etabler ordentlig arbejdsbelysning fx til ud- og nedpakning af udstyr m.m.
- Sørg for alle medarbejdere får udleveret en pande- eller lommelygte
- Arbejds- og transportveje skal være markeret med fx lamper, refleksafspærringsbånd eller -tape – fx fra ophold/skuespillernes omklædning til optagestedet
- Sørg for at transport og arbejdsveje er ryddelige – husk at tjekke det i dagslys!
- Medarbejdere må ikke køre udstyrsbiler eller skuespillere hjem, hvis de er for trætte. Man har ret og pligt til at sige fra, hvis man føler sig for træt til at køre bil.

DÅRLIGT VEJR

Dårligt vejr forøger risikoen for ulykker, og man skal derfor tage nogle ekstra sikkerhedsforanstaltninger i forskellige situationer. Dårligt vejr er bl.a. isslag, sne, torden- og kraftigt blæsevejr.

- Tjek at udstyr, kabler, ledninger eller andet elektrisk udstyr ikke er defekt.
- Ved blæsevejr: sikre stativer, lamper, udstyr, pavilloner eller andre lette genstande mod vinden.
- Ved vådt vejr: afdæk udstyr med egnet vandsikret afskærmning – fx regnslag til fotoudstyr.
- Ved vådt vejr skal man være ekstra opmærksom på, at lysudstyr kan være strømledende. Vær derfor ekstra opmærksom på at bruge beskyttelseshandsker.
- Salt eller grus arbejds- og transportveje samt andre relevante områder ved frostvejr.
- Tjek om underlag eller trappe er våd/glat før der løftes eller bæres genstande.
- Afpas hastigheden efter omstændighederne ved kørsel i dårligt vejr.

EL-ULYKKER

Ulykkeshændelser sker hvor fx svigt og fejlhåndteringer fører til kontakt med strømførende dele. El-ulykker er ofte meget alvorlige. Kontakten med elektricitet kan påvirke hjertet, og det kan føre til hjertestop og rytmeforstyrrelser. Huden kan blive forbrændt, og blodkarrene kan blive beskadiget. Både hjernefunktion, nerver og muskler kan blive påvirket.

Ulykkerne sker, :

- Når man har en skødesløs omgang med elektriske ledninger, tekniske hjælpemidler og maskiner
- Når de elektriske systemer ikke er i ordentlig stand og behandles uprofessionelt
- Når ledninger ikke er fastgjort eller anbragt forsvarligt
- Når der ligger ledninger dér, hvor folk færdes og transporterer
- Når man ikke har kendskab til faren ved elektricitet.

Tjek derfor altid om lysudstyr, kameraudstyr, el-førende redskaber eller maskiner er beskadigede eller defekte før brug.

- Sørg for at anbringe og fastgøre kabler og ledninger forsvarligt med gaffatape eller kabelbakker. Kabler, på studie og interiør location, skal fastgøres langs væggene.
- Kabler som føres over en vej løftes op i minimum 4,5 meters højde og 2,5 meter over cykelsti.
- Ved vådt vejr kan udstyr blive strømledende. Afdæk derfor udstyr med egnet vandsikret afskærmning – fx regnslag, presenning, plastik eller paraply.
- Ved vådt vejr skal lysafdelingen være ekstra opmærksom på, at lysudstyr kan være strømledende – brug beskyttelseshandsker.
- Brug jordspyd ved generatorer over 10 kW. Jordspyd må kun monteres af en medarbejder, der er uddannet i det.

Ved arbejde med lysudstyr følges stærkstrømsreglementets forholdsregler:

- Defekte elektriske dele skal straks udskiftes.
- Lamper over hovedhøjde skal være forsynet med sikkerhedswire/kæde.
- Alle beslag sikres spændte: også inden en lampe anbringes på stativ.
- Booms skal sikres specielt, fordi de i mange tilfælde har overvægt.
- Transport af lamper bør foregå i biler indrettet dertil.
- Forlad aldrig en åben kontaktlem.
- Ledningerne på gulvet – fastgøres med tape eller overdæk med gummimåtter eller kabelbakker.
- Undgå at arbejde med strøm alene i lokalet / studiet.

HENVISNINGER:

Arbejdstilsynet: Forebyg ulykker ved kontakt med elektricitet
At-vejledning B-1-3 om Maskiner og maskinanlæg

FÆRDESEL

Ved arbejde på og ved vej, skal de ansatte være beskyttet jvf. Vejdirektoratets regler omkring afmærkning af vejarbejde m.v. (se link nedenfor). Derfor skal man ved optagelser på gader og stræder, være opmærksom på en række forhold, således at det er muligt at gennemføre optagelserne uden fare for, at nogen kommer til skade. Farerne varierer meget efter forholdene – fx om der optages på lukket villavej eller en trafikeret hovedvej. Man skal dog altid være opmærksom og udvise agtpågivenhed, når man arbejder på, og i det hele taget befinder sig, i nærheden af veje – især hvis der er kørende biltrafik.

Hvis der skal optages på selve **kørebanelen**, skal vejen afspærres, enten permanent eller momentvis, således at der ikke opstår farlige situationer, hvor intetanende trafikanter pludseligt befinder sig midt på et filmset. Dette gælder også i tilfælde, hvor en skuespiller skal sidde bag rattet i en bil eller et andet køretøj.

Når der optages i- og med **biler og andre køretøjer**, skal man være opmærksom på flere forhold for at være sikker på at det er muligt at gennemføre optagelserne på forsvarlig vis.

Retningslinjer, forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger:

- Udvis agtpågivenhed og vær altid opmærksom på andre trafikanter.
- Hele filmholdet skal altid bære gule eller orange trafikveste. Vestene SKAL være af typen Klasse 2-reflekstøj – eller højere klasse – hvis den omgivende trafik kører mellem ca. 30 og ca. 60 km/t.
- Placér altid en person iført en trafikvest i hver sin "ende" af filmholdet, så de kan informere fodgængere og andre trafikanter om hvad der foregår.
- Sørg for at evt. lyssætning ikke generer forbipasserende bilister og cyklister.
- Man skal altid orientere sig grundigt inden man krydser en vej eller gade.

- Sørg altid for at placere udstyr i god afstand fra vej og cykelsti.
- Parkér alle udstyrsbiler o.l. i forsvarlig afstand fra kørebanelen, således at der ikke spærres unødvendigt for forbipasserende trafikanter udsyn.
- Opsæt kegler og afspærringsbånd for at markere hvor man må og ikke må færdes.
- Hav altid en fuldt udstyret førstehjælpskasse, en hjertestarter samt en ABC og en Co2 brandslukker i nærheden. På morgenbriefing informeres om hvor disse ting befinder sig. Dette angives også på dagsprogrammet.
- Produktionsafdelingen skal altid gøre sig bekendt med hvor nærmeste skadestue/ akutmodtagelse befinder sig, samt have en plan klar for hvordan man hurtigst kommer dertil. Dette angives også på dagsprogrammet.

Øget trafikikkerhed med ny digital platform

Køretøjer er involveret i mere end hver tredje arbejdsrelaterede dødsulykke i EU. En ny interaktiv kvik-skranke vil hjælpe arbejdspladserne til at få bedre styr på køretøjssikkerheden. Find alt hvad du har brug for at vide om køretøjssikkerhed på arbejdspladsen, i VeSafe e-guiden.

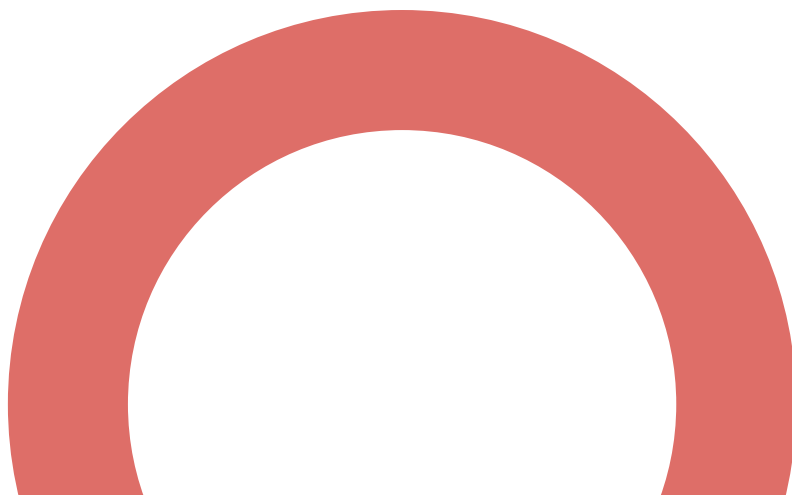
HENVISNING:

Færdselsloven

Vejdirektoratets Håndbog om afmærkning af vejarbejder:
http://vejregler.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?texttype=Vejdir_h%c3%a5ndbog&docId=vd-2017-0106-full

Link til VeSafe: <https://>

osha.europa.eu/da/highlights/find-out-all-you-need-know-about-vehicle-safety-work-vesafe-e-guid

Anmeldepligten gælder ikke ved ulykker på vej til og fra arbejde, med mindre dette indgår som en del af arbejdet. Det gælder fx, når ansatte udfører ærinder for arbejdsgiveren eller virksomheden undervejs til eller fra arbejdet, som medfører en afvigelse fra den ansattes sædvanlige rute mellem hjem og arbejdssted, eller hvis den ansatte udfører arbejde, der udgår fra dennes hjem, og som indebærer befordring mellem kunder, klienter eller forretningsforbindelser m.v.

ANMELDELSE AF ARBEJDSKADER

Arbejdsgiveren skal snarest og inden 9 dage efter første fraværsdag anmelde arbejdsulykker, der medfører uarbejdsdygtighed i 1 dag eller mere ud over tilskadekomstdagen.

Arbejdsgiveren skal desuden anmelde arbejdsulykker i form af arbejdsrelateret fysisk vold, trusler og anden krænkende adfærd, der finder sted uden for arbejdstid, såfremt ulykken er relateret til arbejdet.

Derudover har arbejdsgiveren pligt til at anmelde arbejdsulykken, hvis ulykken antages at kunne begrunde krav på ydelser efter arbejdsskadeforsikringsloven.

Husk også at anmelde vold, trusler og anden krænkende adfærd til politiet.

Den tilskadekomne har selv ret til at anmelde skaden til samme instanser, hvis arbejdsgiveren ikke gør det. Generelt er fristen for anmeldelse af arbejdsskader 1 år efter ulykkens indtræden.

Dette gælder også, selv om tilskadekomne ikke er ansat i den virksomhed som arbejdet udføres for, idet skaden sker.

Anmeldepligten gælder også:

- Ved færdselsuheld, når færdslen er sket som led i et arbejde såvel for en arbejdsgiver som arbejdsgiver selv.
- Ulykkestilfælde, der sker om fredagen, og hvor den tilskadekomne møder om mandagen, men har været "uarbejdsdygtig" lørdag og måske søndag.

Anmeldelse af arbejdsskader via EASY

Virksomheden skal anmelde en arbejdsulykke via EASY, som er Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Arbejdstilsynets system til anmeldelse af arbejdsulykker. Du tilgår EASY via VIRK.dk.

EASY sender automatisk en kopi af anmeldelsen til den tilskadekomnes eBoks. Hvis den tilskadekomne ikke har en digital postkasse, skal arbejdsgiveren give en kopi af anmeldelsen til vedkommende.

Arbejds miljøorganisationen skal sørge for, at årsagerne til ulykker, forgiftninger og sundhedsskader samt tilløb hertil undersøges og sørge for at få gennemført foranstaltninger, der hindrer gentagelse.

Alle har ret til at anmelde arbejdsulykker og erhvervs sygdomme til Arbejdstilsynet og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

HENVISNINGER:

www.virk.dk

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring www.aes.dk

